

LEREN GROEIEN IN SCOUTING:

TAKWERKING

Scouts en gidsen zitten tussen hun zes en achttien jaar niet in één grote groep. We spelen het spel van scouting in leeftijdsgroepjes en noemen die takken. De meeste takken bestaan uit een twee- of driejarige werking. Dat is een bewuste keuze. Zo leer je omgaan met nieuwe groepen, kinderen die jonger of ouder zijn dan jij. Je krijgt de kans om geleidelijk aan meer verantwoordelijkheid op te nemen en om te leren van anderen die al meer vertrouwd zijn met de werking van je tak. De namen van de takken vind je onder het stukje leefwereld.

'Leren groeien' binnen scouting betekent dat je de dingen doet en de aanpak kiest die bij de leefwereld van je leden past. Zo geef je hen de kans om te groeien in kunnen en kennen. Zeehondjes slapen voor de eerste keer niet thuis, jonggivers gaan voor de eerste keer in tenten op kamp. Kabouters en welpen helpen mee met de afwas tijdens een eefstijjn, de jins zorgen voor de 'bodega' die daarna wordt georganiseerd. Ze leren omgaan met verwachtingen en verlangens, met

regels en beperkingen. Ook al kijken jonggidsen nog zo uit naar op kamp gaan in het buitenland, dat is een activiteit die we behouden voor de jins. Tegelijk kan je ze laten genieten van de eigenheden van hun leeftijd. Dat is de kans die ze binnen scouting krijgen.

In de takwerking van Scouts en Gidsen Vlaanderen komen de thema's, basispijlers, leefwerelden en speelvelden bij elkaar. Deze speciale mix zorgt ervoor dat scouting altijd nieuw en een beetje spannend blijft. In deze Over & Weer probeerden we je heel wat voorbeeldjes te geven over de manier waarop je dat kan doen. Meer voorbeelden, uitleg en uitwerking hiervan vind je in de takhandboeken.

Als je al deze voorbeeldjes bundelt, zou je ze allemaal in een 'groeikader' kunnen stoppen. Dit groeikader kan je opstellen voor de thema's, de speelvelden en de basispijlers. Bij wijze van 'oefening' stelden we het voor je op voor de basispijlers. Buig je eens samen met je groeps- of takraad over de andere kaders die we voor jou uittekenden. Op welke manier zijn jullie bezig met die thema's? Hoe vullen jullie de speelvelden binnen jullie werking in? Waar zitten jullie sterktes? Waar de gaten? Dit is niet zomaar snel gebeurd, maar als je er de tijd voor neemt, zal je merken dat het de moeite loont.

GROEIKADER

JONGGIDSEN / JONGVERKENNERS EN SCHEEPSMAKKERS

GIDSEN / (ZEE)VERKENNERS

JINS EN LOODSEN

LEIDING

ENGAGEMENT

DIENST

MEDEBEHEER

PLOEGWERK

ZELFWERKZAAMHEID

ENGAGEMENT

DIENST

MEDEBEHEER

PLOEGWERK

ZELFWERKZAAMHEID

KAPOENEN / ZEEHONDJES

KABOUTERS / (ZEE)WELPEN

- * Geïnteresseerd geraken in scouting.
- * Meespelen.
- * Tweedejaars vertellen spontaan aan de nieuwen hoe het er in de kapoentak aan toe gaat.

- * Persoonlijke belofte, sterk individueel gericht. Het doel is om een tweetal beloftes uit te spreken, kleine dingen uit het dagelijkse bestaan en er voor zorgen dat ze 'uitgevoerd' worden. De wet kan daar een 'aanzetje' toe zijn.
- * Derdejaars kunnen een rol spelen in de opvang van hun jongere takgenootjes.
- * Uniform dragen en verwittigen als je niet kan komen zijn ook belangrijk.

- * Persoonlijke belofte, gericht op hun medejonggivers en tak.
- * Op een jonggiveraad maken we afspraken over wekelijkse aanwezigheid en het dragen van het uniform.
- * Met de totemisatie drukken we onze waardering uit voor ieders inzet.
- * Van de derdejaars vragen we een extra engagement binnen de tak en de patrouille.

- * Dingen doen in de directe omgeving.
- * Zorg dragen voor elkaar.
- * Meehelpen met de afwas.

- * Individueel en in groep samen dingen doen voor anderen. Dit zou zich moeten vertalen in het herkennen van situaties waarin ze dienstbaar kunnen zijn of in spontaan helpen, dichtbij en klein, ook buiten scouting (thuis meehelpen bijvoorbeeld).

- * Zorg dragen voor elkaar in patrouille, ploegje of tak.
- * Tijdens inspraakmomenten leren jonggidsen en jongverkenners rekening houden met ieders mening en gevoelens.
- * Met interessewerking gaan we maatschappelijke thema's niet uit de weg.
- * Spontane dienstbaarheid.

- * Gevoelig worden voor inspraak en medebeheer.
- * Leiding heeft oor voor spontane inspraak. Wat ze vertellen wordt ernstig genomen.
- * Gevoelens uiten, echt zijn.
- * Leiding voorziet korte formele inspraakmomenten (hoge hoedmoment)
- * Afgebakende keuzes worden gemaakt.

- * Een formeel inspraakmoment houden (raadsrots). Aan de hand van verschillende methodieken wordt gevraagd hoe ze het vonden en wat ze willen doen (activiteiten en kamp)
- * Leiding heeft oog voor spontane inspraak.

- * Tijdens formele inspraakmomenten (jonggiveraad) mee bepalen hoe het er in de tak aan toe gaat. Afspraken maken, taken verdelen en problemen oplossen.
- * Spontaan ideeën aanbrengen en leren onder woorden brengen wat hen interesseert en aanspreekt.
- * Geleidelijk aan verantwoordelijkheid nemen in de patrouille of ploeg. Binnen de patrouille is er inspraak.
- * Derdejaars dragen verantwoordelijkheid voor de patrouille of ploeg en bespreken dit met de leiding op het derdejaarsmoment.

- * Samen spelen, scheppen en ervaren is belangrijk.

- * Ze leren samenwerken in nesten en ploegjes.
- * Via die ploegjes beleven ze geborgenheid.

- * De patrouilles zijn de basis waarbinnen jonggivers voor elkaar zorgen en samen dingen ondernemen.
- * Verschillende leeftijden zitten samen in een patrouille en leren van elkaar.
- * Tussen de patrouilles is een gezonde vorm van competitie gebaseerd op vindingrijkheid en samenwerking.

- * Spontaan omgaan met de omgeving
- * Leren door te doen (boterhammen smeren, vetters knopen...).
- * Leiding volgt en geeft impulsen tot experiment.

- * Ze krijgen de kans om zelf dingen te doen, te lukken en te mislukken; onder andere via een project.
- * Impulswerking trekt vanuit de ervaring van kabouters en welpen
- * Door in nesten en volkjes te werken leren ze zelfstandigheid

- * Interessewerking biedt een gevarieerde werking van activiteiten. Jonggivers ontdekken, verkennen en verleggen hun eigen mogelijkheden en grenzen.
- * Tijdens patrouillevergaderingen krijgen eigen initiatieven een kans en tonen jonggivers zich met hun interesses.

- * Ze spreken zich uit over hun engagement ten opzichte van hun leeftijdgenoten en de tak.
- * Ze stellen een groepsengagement op.
- * Ze kunnen verantwoordelijkheid opnemen in kleine groepjes. Dit kunnen zowel vaste als wisselende groepjes zijn, waarbij niet alleen derdejaars naar voren treden.

- * Ze spreken zich uit over hun engagement en over de manier waarop ze zich inzetten voor de tak. Aan het einde van het jaar spreken ze zich uit over hun verder engagement na hun jin-zijn.
- * Ze nemen verantwoordelijkheid op in taakgroepjes of individueel.
- * Ze dragen mee zorg voor het groepsproces.

- * Ze spreken hun engagement uit ten opzichte van de tak en de groep. Dit kan aan de hand van het leidingsmanifest.
- * Ze engageren zich ook buiten scouting om de groep te vertegenwoordigen.
- * Ze zijn verantwoordelijk voor hun tak (samen met hun takcollega's) en de groep (met alle leiding).

- * Samen kiezen voor actie: hierover info verzamelen zodat het waarom duidelijk wordt. Helpen bij acties die in een grotere context staan (opruimen van zwerfvuil, helpen met 11-11-11...)
- * Spontane dienstbaarheid.

- * Samen kiezen voor actie waarbij ze zichzelf informeren en organiseren.
- * Dit kan zowel in de onmiddellijke omgeving zijn als verder weg.
- * Spontane dienstbaarheid.

- * In leiding staan zelf is een invulling van de dienstgedachte.
- * Een leidingsploeg kan beslissen om zich in een grotere context te engageren voor bepaalde acties.
- * Spontane dienstbaarheid.

- * Er is een formeel inspraakmoment dat discussie en overleg toelaat (groeps sfeer, activiteiten, afspraken opvolgen en evalueren).
- * Er worden samen met de leiding afspraken gemaakt. Ze zijn (zelf) verantwoordelijk voor het opvolgen en evalueren van die afspraken.

- * De jintak kiest en beslist alles onder begeleiding.
- * Ze organiseren en verdelen verantwoordelijkheden.
- * Ze evalueren regelmatig.
- * Ze delen mee in verantwoordelijkheid.

- * Ze kiezen en beslissen voor hun tak in samenspraak met hun medeleiding op de takraad.
- * Ze zijn medeverantwoordelijk voor de tak en de groep (groepsraad, taken opnemen, sfeer).
- * Ze zijn zich bewust van het belang van overleg en passen het ook toe.

- * Het thuisgevoel is belangrijk. Daarom wordt de werking in kleine-tijdelijke en vaste-groepjes (patrouilles en taakgroepjes), geregeld afgewisseld met activiteiten in de hele tak. Zo leren gidsen en verkenners ook duidelijk in grotere groep werken. Een goede samenwerking, aandacht en zorg voor elkaar, het organiseren van vergaderingen en praktische taken staan centraal.

- * Met de tak werken ze het jaarprogramma uit, organiseren ze hun kamp en verdelen zich in taakgroepjes.

- * De takploeg is eindverantwoordelijk voor de tak: overleg en samenwerking primeren.
- * Binnen de groep zijn ze medeverantwoordelijk voor de gang van zaken. Ze weten evenwicht te vinden tussen persoonlijk belang, het belang van de tak en groepsbelang.

- * Bij gidsen en verkenners is er meer vrijheid om zelf dingen te kiezen en te bepalen. Door projectmatig te werken krijgen ze de kans om een eigen interesse-onderwerp uit te bouwen (project)
- * De vrijheid die ze in kleine groepjes krijgen geeft ook kansen om eigen initiatieven te nemen.

- Een langduriger lopend project waarin jins zelf het doel en de manier waarop ze de dingen aanpakken en realiseren.

- * De takraad of groepsraad kan beslissen om een actie aan te pakken.
- * Vorming: je eigen mogelijkheden en grenzen verkennen en verleggen, nieuwe dingen ontdekken.